

	تاریخ آزمون:	رشته: ریاضی و فیزیک / علوم تجربی	سوالات آزمون شبیه‌ساز نهایی: دین و زندگی (۲)
	مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی: .....
	تعداد صفحه: ۲	مرکز ارزشیابی خدیجه سبز	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی

سؤالات (پاسخ‌نامه دارد). ردیف

با دقت در آیات و احادیث، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف) آیه شریفه ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ إِخْتِلَافًا كَثِيرًا﴾ بیانگر کدام یک از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است؟ ۱

ب) آیه شریفه ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ..... الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ.....﴾ را تکمیل کنید.

پ) نامه امام عصر علیه السلام به شیخ مفید که می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.» بیانگر کدام نوع ولایت است؟

ت) مطابق آیه شریفه ﴿وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾: به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته‌ایم که زمین را بندگان شایسته من به ارث می‌برند. در پایان تاریخ چه کسانی اداره جهان را به عهده خواهند گرفت؟

ث) خداوند در آیه ﴿وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَأَنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ...﴾ چه هشدار به مردم زمان پیامبر صلی الله علیه و آله می‌دهد؟

ج) حدیث شریف «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها الى رواة حديثنا فانهم حجتي عليكم و انا حجة الله عليهم: و در مورد رویدادهای زمان به راویان حدیث ما رجوع کنید که آنان حجت من بر شمایند و من حجت خدا بر آنها می‌باشم.» به کدام یک از شرایط فقیه اشاره می‌کند؟

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید.

الف) پاسخ صحیح به نیازهای برتر (اساسی) سعادت انسان را تضمین می‌کند. ( )

ب) تفاوت تعالیم انبیاء صلی الله علیه و آله در برخی احکام فرعی، موجب تفاوت در اصل دین شده است. ( )

پ) معاویه در سال چهل هجری با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن علیه السلام حکومت مسلمانان را به دست گرفت. ( )

ارتباط میان عبارات سمت راست و چپ جدول را مشخص کنید.

ستون سمت راست	ستون سمت چپ
الف) هم‌سخن شدن با مردم از روی لطف و مهربانی	۱- مبارزه با فقر و محرومیت
ب) علاقه‌مندی پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small> به نجات مردم از گمراهی	۲- محبت و مدارا با مردم
پ) ایستادن در مقابل تعصبات قومی و قبیله‌ای	۳- سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم
ت) تشویق مردم به کار و فعالیت	۴- تلاش برای برقراری عدالت و برابری

واژه‌های زیر را تعریف کنید.

الف) تقیه: (ب) انسان عزیز:

پاسخ درست را انتخاب کنید.

الف) حس «تعاون و یاری‌دادن به یکدیگر» به کدام یک از اهداف جامعه مهدوی اشاره دارد؟

ب) با توجه به این که انتظار یک عمل و یک قیام است، کدام یک از گزینه‌های زیر جزء ویژگی‌های منتظران حضرت مهدی علیه السلام نمی‌باشد؟

الف) آبادانی (۱) امنیت کامل (۲) عدالت‌گستری (۳)

الف) تسلیم وضع موجود نمی‌شوند. (۱) در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر می‌کنند. (۲) به امید آینده‌ای روشن تلاش می‌کنند. (۳) کدام گزینه از شرایط اختصاصی «ولی فقیه» می‌باشد؟

الف) داشتن شجاعت و قدرت روحی (۱) زمان‌شناس بودن (۲) عادل و باتقوا بودن (۳)

به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) عبارت «چگونه زیستن» به کدام یک از نیازهای برتر اشاره دارد؟

ب) معرفی اولی‌الامر در حدیث جابر در راستای کدام یک از مسئولیت‌های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله صورت گرفت؟

پ) قاعده «لا ضَرَرَ وَ لا ضَرَارَ فی الإسلام» به کدام یک از عوامل ختم نبوت اشاره دارد؟

ت) براساس آیات و روایات، دو ویژگی لازم برای جانشینی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله را ذکر کنید.

ث) بنا بر حدیث «سلسله‌الذَّهب» تجلی توحید در زندگی اجتماعی چگونه میسر می‌شود؟

ج) دو نمونه از یاری‌رسانی‌ها و حمایت امام عصر علیه السلام در دوران غیبت را بنویسید.

چ) خداوند برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن شک دارند، چه پیشنهادی داده است؟

ح) گرفتار خطا و اشتباه نشدن پیامبران الهی، ناشی از چیست؟

	تاریخ آزمون:	رشته: ریاضی و فیزیک / علوم تجربی	سوالات آزمون شبیه‌ساز نهایی: دین و زندگی (۲)
	مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی: .....
	تعداد صفحه: ۲	مرکز ارزشیابی خیلی سبز	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی
۰/۵	<p>با توجه به متن‌های داده‌شده، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>متن الف) پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزتمندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند. برای مثال پیامبر اکرم ﷺ هنگامی که در محاصره طاق‌فرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب ﷺ و حضرت خدیجه ﷺ و یارانی اندک و فقیر، پشتوانه‌ای نداشت، به بزرگان مکه که به او وعده ثروت و قدرت و ریاست بر این شهر را می‌دادند، فرمود: «اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست بر نمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم».</p> <p>الف) چرا پیامبر اسلام ﷺ عزتمندانه خواست مشرکان را نپذیرفت و تسلیم آن‌ها نشد؟</p> <p>متن ب) سوسن و مجید دختر و پسر جوانی هستند که بر اثر رفت‌وآمد، نسبت به هم علاقه‌مند شدند و تصمیم به ازدواج گرفتند. برای شناخت روحیات یکدیگر به مکان‌هایی چون پارک، کافی‌شاپ و ... می‌رفتند، اما مشاور آن‌ها را از این نوع معاشرت‌های هوس‌آلود منع کرد. مشاور بر این باور است که «چنین معاشرت‌هایی نتیجه‌بخش نیست، زیرا در این معاشرت‌ها، معمولاً احساسات بر دو نفر حاکم می‌شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند. هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آن‌چه که هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً این معاشرت‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامد». مشاور به آن‌ها پیشنهاد کرد راه‌های بهتر و مؤثرتری برای شناخت روحیات یکدیگر انتخاب کنند که با اطلاع خانواده‌های دو طرف باشد.</p> <p>ب) چرا مشاور، معاشرت‌های هوس‌آلود را برای شناخت روحیات همسر آینده نتیجه‌بخش نمی‌داند؟</p>		۷
۰/۵			<p>به پرسش‌های زیر به صورت تشریحی پاسخ دهید.</p> <p>الف) چرا گفتار و رفتار پیامبر اسلام ﷺ، اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است؟</p> <p>ب) امام علی ﷺ در راستای مبارزه با تبعیض و اجرای عدالت، چه اقداماتی را انجام داد؟</p> <p>پ) عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و برخی از علمای اهل کتاب، چگونه موجب تحریف در معارف اسلامی شدند؟</p> <p>ت) یکی از اصول کلی امامان ﷺ در مبارزه با حاکمان جور، «عدم تأیید حاکمان» است. آن را توضیح دهید.</p> <p>ث) راه‌های شناخت «مرجع تقلید» را بنویسید.</p> <p>ج) چرا نوجوانی و جوانی، بهترین زمان برای مقابله با تمایلات پست درون است؟</p> <p>چ) چگونه ازدواج، موجب رشد اخلاقی و معنوی افراد خانواده می‌شود؟</p>
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید	۸

واقعی خود را پنهان می‌کنند و هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً هم بیشتر این معاشرت‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامند. (ذکر دو مورد کافی است). (هر مورد (۰/۲۵)) (درس ۱۲)

۸- الف) پیامبر اکرم ﷺ علاوه بر رساندن وحی بر مردم، وظیفهٔ تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز بر عهده داشت، (۰/۲۵) تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند (۰/۲۵) و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند (۰/۲۵) و شیوهٔ عمل کردن به آن را بیاموزند. (۰/۲۵) یا (مسلمانان با مراجعه به رفتار و گفتار آن حضرت ﷺ به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوهٔ انجام دستورات قرآن را می‌آموزند. ما هم اکنون نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود را که کلیات آن‌ها در قرآن کریم آمده است، مطابق گفتار و رفتار رسول خدا ﷺ انجام می‌دهیم. (در صورتی که این قسمت نوشته شود، ۱ نمره تعلق می‌گیرد). (درس ۴)

ب) امام ﷺ پس از رسیدن به حکومت و پرداخت هزینه‌های عمومی کشور از بیت‌المال، باقی‌ماندهٔ آن را به طور مساوی میان مردم تقسیم کرد. (۰/۲۵) فرمانروایانی همچون معاویه را که به ناحق به پست و مقام رسیده بودند و به شیوهٔ پادشاهان و امپراطوران ستمگر حکومت می‌کردند، برکنار کرد. (۰/۲۵) (اگر به مثال‌های کتاب، متناسب با موضوعات اشاره شود، نمره تعلق می‌گیرد). (درس ۶)

پ) این عالمان، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند (۰/۲۵) و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند (۰/۲۵). برخی از آن‌ها در مساجد می‌نستند و داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد. (۰/۲۵) (درس ۷)

ت) امامان ﷺ، هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا ﷺ تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اعلام می‌کردند. (۰/۲۵) گرچه امامان ﷺ تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا ﷺ همه را یکسان می‌دیدند. (۰/۲۵) (درس ۸)

ث) ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند، بپرسیم. (۰/۲۵) ۲- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن‌چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه واجد شرایط است. (۰/۲۵) (درس ۱۰)

ج) چون هنوز به گناه عادت نکرده است (۰/۲۵) و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است (۰/۲۵) و به تعبیر پیامبر اکرم ﷺ چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است؛ یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است. (۰/۲۵) (درس ۱۱)

چ) پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند (۰/۲۵)، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند (۰/۲۵)، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند (۰/۲۵)، با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نائل می‌شوند. (۰/۲۵) (درس ۱۲)

۱- الف) انسجام درونی در عین نزول تدریجی (۰/۵) (درس ۳)

ب) یَقِیْمُونَ (۰/۲۵) - رَاکِعُونَ (۰/۲۵) (درس ۵)

پ) ولایت معنوی و غیبی (۰/۵) (درس ۹)

ت) بندگان شایستهٔ خداوند یا (حق‌طلبان، نیکوکاران و مؤمنان صالح) (۰/۵) (درس ۹)

ث) هشدار خطر بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت (۰/۵) (درس ۷)

ج) زمان‌شناسی (۰/۵) (به عبارت «الحوادث الواقعة: رویدادهای زمان، دقت کنید»). (درس ۱۰)

۲- الف) درست (۰/۵) (درس ۱)

ب) نادرست (۰/۵) (تعلیم انبیا در اصل یکی است و فقط در برخی احکام فرعی متفاوت است. (درس ۲)

پ) درست (۰/۵) (درس ۷)

۳- الف) ← ۲) محبت و مدارا با مردم (۰/۲۵) (درس ۳)

ب) ← ۳) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم (۰/۲۵) (درس ۳)

پ) ← ۴) تلاش برای برقراری عدالت و برابری (۰/۲۵) (درس ۳)

ت) ← ۱) مبارزه با فقر و محرومیت (۰/۲۵) (درس ۶)

۴- الف) ائمهٔ اطهار ﷺ می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، مخفی نگه دارند (۰/۲۵)، به گونه‌ای که در عین ضربه‌زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورند. (۰/۲۵) (درس ۸)

ب) کسی که در برابر مستکبران و ظالمان (۰/۲۵) و هم‌چنین در برابر هوی و هوس خویش می‌ایستد و مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود (۰/۲۵) یا (او زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود). (درس ۱۱)

۵- الف) گزینهٔ «۳» (عدالت‌گستری) (۰/۵) (درس ۹)

ب) گزینهٔ «۲» (در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر می‌کنند). (۰/۵) (درس ۹)

پ) گزینهٔ «۱» (داشتن شجاعت و قدرت روحی) (۰/۵) (درس ۱۰)

۶- الف) کشف راه درست زندگی (۰/۵) (درس ۱)

ب) مرجعیت دینی (تعلیم و تبیین تعلیم وحی الهی) (۰/۵) (درس ۵)

پ) پویایی و روزآمدبودن دین اسلام (۰/۵) (درس ۲)

ت) علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه (۰/۵) (درس ۵)

ث) با ولایت امام که همان ولایت خداست. (۰/۵) (درس ۸)

ج) هدایت باطنی افراد، حل برخی از مشکلات علمی، علما، خبرداده‌ها، رویدادها، دستگیری از درماندگان و دعا برای مؤمنان. (ذکر دو مورد کافی است). (هر مورد (۰/۲۵)) (درس ۹)

چ) پیشنهاد آوردن سوره‌های مانند سوره‌های قرآن را داد. (۰/۵) (درس ۳)

ح) ناشی از بینش عمیقی که دارند. (۰/۵) (درس ۴)

۷- الف) با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او (یا ایستادگی در راه حق و تسلیم‌نشدن) (۰/۵) (درس ۱۱)

ب) در این معاشرت‌ها معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود، دختر و پسر شخصیت

	تاریخ آزمون:	رشته: ریاضی و فیزیک / علوم تجربی	سوالات آزمون شبیه‌ساز نهایی: دین و زندگی (۲)
	مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی: .....
	تعداد صفحه: ۲	مرکز ارزشیابی خدیجه سبز	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی

ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره										
۱	الف) آیات و احادیث با توجه به آیه ﴿الم تر الى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما انزل اليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا الى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالاً بعيداً﴾ شیطان در پی به گمراهی کشاندن چه کسانی است؟ ۲ فرجام بی‌توجهی مسلمانان به هشدار ﴿و ما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم على اعقابكم و من ينقلب على عقبه فلن يضطر الله شيئاً و سيجزي الله الشاكرين﴾ پس از رحلت رسول خدا ﷺ چه بود؟ ۳ خداوند در آیه ﴿و لقد كتبنا فى الزبور من بعد الذكر ان الارض يرثها عبادى الصالحون﴾ چه آینده‌ای را برای بندگان شایسته تعیین کرده است؟ ۴ خداوند در آیه شریفه ﴿يا ايها الرسول بلغ ما انزل اليك من ربك و ان لم تفعل فما بلغت رسالته و الله يعصمك من الناس...﴾ به پیامبرش چه وعده‌ای می‌دهد و علت این وعده چیست؟ ۵ این سخن امام زمان <small>عجل الله تعالي فرجه</small> : «فارجعوا فيها الى رواة حديثنا» در پاسخ به اسحاق بن یعقوب که درباره رویدادهای جدید عصر غیبت سؤال کرده بود، به کدام مسئولیت منتظران اشاره می‌کند؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۰/۵										
۶	ب) درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. خداوند نعمت هدایت را با وجود رسولان الهی تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است.	۰/۵										
۷	در دوره غیبت، بنا به فرمان امام زمان <small>عجل الله تعالي فرجه</small> و به نیابت از ایشان، فقیهان واجد شرایط، دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» را بر عهده دارند.	۰/۵										
۸	زن و مرد گرچه در ویژگی‌های انسانی با هم متفاوت‌اند، اما خداوند برای هر دو هدف واحدی معین کرده است.	۰/۵										
۹	حفظ پیمان با خدا و باقی ماندن بر عزم و تصمیم، عزت نفس را به دنبال دارد.	۰/۵										
۱۰	پ) به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید. چرایی زندگی، خود را در قالب کدام نیاز نشان می‌دهد؟	۰/۵										
۱۱	«حفظ قرآن کریم از تحریف»، در تقابل با کدام‌یک از علل تجدید نبوت می‌باشد؟	۰/۵										
۱۲	مطابق با حدیث جابر، پایبندی بر عقیده به امام زمان <small>عجل الله تعالي فرجه</small> مستلزم چیست؟	۰/۵										
۱۳	عموم مردم در اعتقادات و عمل خود، دنباله‌رو چه کسانی هستند؟	۰/۵										
۱۴	از میان اهدافی که با تشکیل حکومت امام عصر <small>عجل الله تعالي فرجه</small> تحقق می‌یابد، مهم‌ترین هدف چیست؟	۰/۵										
۱۵	حدیث «حب الشیء یمى و یصم»، کدام توصیه پیشوایان دین را نمایان‌تر می‌کند؟	۰/۵										
۱۶	مخفی نگه‌داشتن اقدامات خود، برای حفظ جان یاران توسط ائمه <small>عجل الله تعالي فرجه</small> در راستای کدام‌یک از اصول کلی ایشان برای مبارزه با حاکمان بود؟	۰/۵										
۱۷	ت) پاسخ درست را تشخیص دهید. عدم تعلق عباراتی هم‌چون «بنی آدم» و «انسان» به زن و مرد به تنهایی، مرهون کدام‌یک است؟	۰/۵										
۱۸	۱) ویژگی‌های فطری مشترک ۲) هدف مشترک زن و مرد ۳) حقیقت وجودی انسان کدام گزینه در مورد نیاز «انس با همسر» به عنوان یکی از اهداف تشکیل خانواده است؟ ۱) اگر به نیاز جنسی از راه نامشروع پاسخ داده شود باز هم یک بی‌قراری و ناآرامی فرد را آزار می‌دهد که به دلیل وجود این نیاز است. ۲) اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می‌کشد. ۳) سبب گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی و رسیدن به درجات معنوی بالاتر است.	۰/۵										
۱۹	کشف ارتباط هر یک از موارد سمت راست با کدام‌یک از موارد ستون سمت چپ در ارتباط است؟ (یک مورد در ستون سمت چپ اضافی است.)	۱										
	<table border="1"> <tr> <td>الف) دعای پیامبر <small>ص</small> در حق اهل بیت <small>ع</small></td> <td>۱) آیه اولی الامر</td> </tr> <tr> <td>ب) وعده پیامبر <small>ص</small> به دیدار با امام باقر <small>ع</small></td> <td>۲) آیه تطهیر</td> </tr> <tr> <td>پ) اهمیت جانشینی پیامبر <small>ص</small> از همان ابتدا</td> <td>۳) حدیث غدیر</td> </tr> <tr> <td>ت) عرض شادباش و بیعت</td> <td>۴) حدیث ثقلین</td> </tr> <tr> <td>ث) راه حل برون‌رفت از ضلالت و گمراهی</td> <td></td> </tr> </table>	الف) دعای پیامبر <small>ص</small> در حق اهل بیت <small>ع</small>	۱) آیه اولی الامر	ب) وعده پیامبر <small>ص</small> به دیدار با امام باقر <small>ع</small>	۲) آیه تطهیر	پ) اهمیت جانشینی پیامبر <small>ص</small> از همان ابتدا	۳) حدیث غدیر	ت) عرض شادباش و بیعت	۴) حدیث ثقلین	ث) راه حل برون‌رفت از ضلالت و گمراهی		
الف) دعای پیامبر <small>ص</small> در حق اهل بیت <small>ع</small>	۱) آیه اولی الامر											
ب) وعده پیامبر <small>ص</small> به دیدار با امام باقر <small>ع</small>	۲) آیه تطهیر											
پ) اهمیت جانشینی پیامبر <small>ص</small> از همان ابتدا	۳) حدیث غدیر											
ت) عرض شادباش و بیعت	۴) حدیث ثقلین											
ث) راه حل برون‌رفت از ضلالت و گمراهی												
۲۰	ث) اصطلاحات زیر را تعریف کنید. فطرت:	۰/۵										
۲۱	فقیه:	۰/۵										

	تاریخ آزمون:	رشته: ریاضی و فیزیک / علوم تجربی	سوالات آزمون شبیه‌ساز نهایی: دین و زندگی (۲)
	مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی: .....
	تعداد صفحه: ۲	مرکز ارزشیابی خیلی سبز	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی
۱	<p>درک مطلب</p> <p>۲۲ با توجه به متن، به سؤال پس از آن پاسخ دهید.</p> <p>با پیشرفت زمانه و افزایش آگاهی و علم، هر روزه دنیای جدیدی به روی انسان‌ها گشوده می‌شود به طوری که گاهی اندیشمندان و ادار می‌شوند تا در مقالات قبلی خود تجدید نظر کنند و حتی برخی از آن‌ها را ردّ و تصحیح نمایند و نگارش جدیدی در مورد موضوعات مختلف داشته باشند.</p> <p>• با نگرش عمیق در محتوای قرآن کریم و قیاس آن با آن چه گفته شد، یکی از جنبه‌های اعجاز در محتوای این کتاب الهی را توضیح دهید.</p>		
۱/۵	<p>ج) به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید.</p> <p>۲۳ تجدید نبوت، با توجه به تحریف تعلیمات پیامبر پیشین چگونه صورت می‌گرفت؟</p>		
۱	<p>۲۴ این که مردم پیامبر ﷺ را پدر مهربان خود می‌دانستند، مرهون کدام سیره ایشان است؟ سه مورد از مصادیق آن را بنویسید.</p>		
۱	<p>۲۵ چرا اوضاع نابسامان حدیث در زمان ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر ﷺ برای پیروان ائمه پیش نیامد؟</p>		
۱/۵	<p>۲۶ تحلیل کنید که چگونه می‌توان رفتارهای متفاوت ائمه در طول ۲۵۰ سال پس از رحلت پیامبر ﷺ تا امامت امام عصر <small>عجل الله تعالی فرجه</small> را این‌طور تصور کرد که گویی یک انسان است که ۲۵۰ سال زندگی کرده است.</p>		
۱/۵	<p>۲۷ اعتقاد به زنده‌بودن امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه</small> و حضور ایشان در جامعه، چه فوایدی خواهد داشت؟</p>		
۱	<p>۲۸ چرا نوجوان و جوان بهتر از هر آدمی می‌تواند ایستادگی در برابر تمایلات منفی را تمرین و عزت نفس خود را تقویت کند؟</p>		
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید	

۲۱- افرادی که به معرفت عمیق در دین می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند، فقیه نامیده می‌شوند. (۵/۵) (درس ۱۰)

۲۲- انسجام درونی در عین نزول تدریجی قرآن (۵/۲۵) با اینکه قرآن کریم بیش از شش هزار آیه دارد و در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن ناسازگاری و تعارض نیست، بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با هم هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند. (۵/۷۵) (درس ۳)

۲۳- به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، (۵/۵) تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد؛ (۵/۵) بر این اساس، پیامبران بعدی می‌آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر برای مردم بیان می‌کردند. (۵/۵) (درس ۲)

۲۴- محبت و مدارا با مردم (۵/۲۵) هر کس به خانه آن حضرت می‌رفت، به او احترام می‌گذاشت تا آن‌جا که گاهی ردای خود را زیر پای او پهن می‌کرد یا بر جای خود می‌نشاند، هرگز در مقابل بارانش پای خود را دراز نمی‌کرد و سعی می‌کرد تا وقتی که آن‌ها نشسته‌اند، در کنارشان باشد. اگر درباره آخرت حرف می‌زدند با آنان همراهی می‌کرد. اگر درباره خوردنی و آشامیدنی و سایر امور روزمره سخن می‌گفتند، از روی لطف و مهربانی با آنان هم‌سخن می‌شد. گاهی در حضور پیامبر، شعر می‌خواندند یا از گذشته خود می‌گفتند، در همه این موارد، آنان را منع نمی‌کرد مگر این‌که کار حرامی مانند غیبت کردن از آنان سر می‌زد، در این موارد بود که آنان را از ادامه بحث بازمی‌داشت. (ذکر سه مورد کافی است.) (هر مورد ۵/۲۵) (درس ۶)

۲۵- زیرا آن بزرگواران احادیث پیامبر ﷺ را حفظ کرده بودند (۵/۲۵) و شیعیان این احادیث را از طریق این بزرگواران که خود انسان‌هایی معصوم و به دور از خطا بودند و سخنانشان مانند سخنان رسول خدا معتبر و موثق بود، به دست می‌آوردند. (۵/۷۵) (درس ۷)

۲۶- رفتار ائمه علیها السلام در طول ۲۵۰ سال بعد از پیامبر ﷺ مکمل یکدیگر است (۵/۲۵) که گویی یک شخص می‌خواهد برای رسیدن به یک مقصد مسیری را بیاماید، ولی یک‌دست نیست؛ (۵/۲۵) گاهی هموار است و گاهی ناهموار، گاهی لغزنده و خطرناک است و گاهی دشوار، ولی همه این جاده با همه این اختلاف‌ها به یک هدف ختم می‌شود (۵/۵) به گونه‌ای که گویی یک انسان که ۲۵۰ سال زندگی کرده است و در شرایط مختلف سیاسی و فرهنگی روش‌های مناسب را برگزیده و عمل کرده است. (۵/۵) (درس ۸)

۲۷- اول این‌که پیروان آن حضرت از یک سو، امام خود را حاضر و ناظر بر خود می‌یابند (۵/۵) و از سوی دیگر، آنان می‌توانند خواسته‌های خود را با امام خود همانند دوستی صمیمی در میان بگذارند و برای به دست آوردن رضایت ایشان تلاش کنند. (۵/۵) دوم این‌که جامعه به صورت‌های گوناگون از هدایت امام و ولایت معنوی ایشان برخوردار می‌گردد. (۵/۵) (درس ۹)

۲۸- زیرا انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده (۵/۲۵) و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است (۵/۲۵) و به تعبیر پیامبر اکرم ﷺ چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است؛ (۵/۲۵) یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است. (۵/۲۵) (درس ۱۱)

۱- کسانی که پندار و گمان ایمان دارند و می‌خواهند داوری به نزد طاغوت ببرند. (۵/۵) (درس ۴)

۲- رهبری امت از مسیری که پیامبر ﷺ برنامه‌ریزی کرده و به آن‌ها فرمان داده بود، خارج شد. (۵/۵)

۳- به ارث بردگان زمین خواهند بود. (۵/۵) (درس ۹)

۴- این‌که پیامبر ﷺ را از مردمان حفظ می‌کند (۵/۵)، زیرا ابلاغ پیام الهی منافع برخی را به خطر می‌انداخت و احتمال آن بود که به مخالفت برخیزند. (۵/۵) (درس ۵)

۵- «فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا: به راویان حدیث ما رجوع کنید.» بیانگر «پیروی از فرمان‌های امام عصر» است. (۵/۵)

(مرآة به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت از جمله دستورات امام زمان عجل الله تعالی فرجه است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند.) (ترکیبی درس‌های ۹ و ۱۰) (درس ۹)

۶- نادرست (۵/۵) - با وجود امامان تمام و کامل گردانید. (درس ۹)

۷- درست (۵/۵)

۸- نادرست (۵/۵) - در ویژگی‌های انسانی با هم مشترک هستند. (درس ۱۲)

۹- نادرست (۵/۵) - برعکس بیان شده است، عزت نفس، حفظ پیمان با خدا و باقی‌ماندن بر عزم و تصمیم را به دنبال دارد. (درس ۱۱)

۱۰- شناخت هدف زندگی (۵/۵)

۱۱- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین (۵/۵) (درس ۲)

۱۲- ایمان راسخ (۵/۵) (درس ۵)

۱۳- شخصیت‌های برجسته جامعه خود (۵/۵) (درس ۷)

۱۴- فراهم شدن زمینه رشد و کمال (۵/۵) (درس ۹)

۱۵- مشورت با پدر و مادر در مورد همسر آینده (۵/۵) (درس ۱۲)

۱۶- انتخاب شیوه‌های درست مبارزه (۵/۵) (درس ۸)

۱۷- گزینه «۳» - حقیقت وجود انسان روح است و روح نه مذکر است و نه مؤنث. (درس ۱۲)

۱۸- گزینه «۱» (۵/۵) (درس ۱۲)

۱۹- (۱) آیه اولی الامر ← (ب) (۵/۲۵) (پیامبر ﷺ در تفسیر آیه اولی الامر و معرفی آنان حدیث جابر را بیان فرمود که در این حدیث به جابر وعده می‌دهد که در پیری امام باقر ع را خواهد دید.) (۲) آیه تطهیر ← الف) (۵/۲۵) (پیامبر ﷺ پیش از نزول این آیه در منزل ام سلمه جمله دعایی را در مورد اهل بیت خود بیان می‌کند.)

(۳) حدیث غدیر ← ت) (۵/۲۵) (پس از بیان حدیث غدیر توسط پیامبر ﷺ و اعلام جانشینی حضرت علی ع مردم به ایشان شادباش گفته و بیعت کردند.)

(۴) حدیث ثقلین ← ث) (۵/۲۵) (در این حدیث راه برون‌رفت از گمراهی، پیروی از دو میراث پیامبر ﷺ یعنی قرآن و اهل بیت، عنوان شده است.) (درس ۵)

۲۰- فطرت به معنای نوع خاص آفرینش است. (۵/۵) (درس ۲)

	تاریخ آزمون:	رشته: ریاضی و فیزیک / علوم تجربی	سوالات آزمون شبیه‌ساز نهایی: دین و زندگی (۲)
	مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی: .....
	تعداد صفحه: ۲	مرکز ارزشیابی خیلی سبز	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی

ردیف سوالات (پاسخ‌نامه دارد.)

نمره ۳

با دقت در آیات و احادیث به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) آیه «وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ بَنِينَ وَحَقَدَةً...» و خداوند برای شما همسرانی از انواع خودتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگانی نهاد... به کدام یک از اهداف تشکیل خانواده اشاره دارد؟

ب) آیه «لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» از این که برخی ایمان نمی‌آورند شاید که جانت را از شدت اندوه از دست بدهی. به کدام یک از ویژگی‌های رهبری پیامبر ﷺ اشاره دارد؟

پ) آیه شریفه «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ... أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ...» را کامل کنید.

ت) حدیث شریف نبوی «إِنَّا مَعَايِرُ الْأَنْبِيَاءِ أَمَرْنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَىٰ قَدْرِ عُقُولِهِمْ» ما پیامبران مأمور شده‌ایم که با مردم به اندازه عقلشان سخن بگوییم. به کدام یک از موارد زیر اشاره دارد؟

(۱) ختم نبوت (۲) تعدد انبیاء (۳) تداوم امامت

ث) حدیث شریف «مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً» هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، به مرگ جاهلی مرده است. به کدام یک از مسئولیت‌های منتظران اشاره دارد؟

(۱) تقویت معرفت و محبت به امام ﷺ (۲) پیروی از فرمان‌های امام عصر ﷺ
(۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور (۴) دعا برای ظهور امام عصر ﷺ

ج) بنا بر عهدنامه مالک اشتر، چرا کارگزاران حکومتی باید از پیمان شکنی دشمن غافل نباشند؟

نمره ۱/۵

درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را مشخص کنید.

الف) با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ صحیح نیازهای اساسی و بنیادین دست یافت.

ب) انجام واجبات دین و ترک محرمات از مصادیق ایمان در عرصه عمل است.

پ) بهره‌مندی از وجود امام عصر ﷺ در عصر غیبت به ولایت معنوی ایشان منحصر نمی‌شود.

نمره ۱

هر کدام از «موارد سمت راست» به کدام یک از «موارد سمت چپ» مربوط است؟ (یک مورد اضافه است.)

الف) سخن گفتن از علم دوستی در جامعه خرافی حجاز	۱) انسجام درونی در عین نزول تدریجی
ب) تشبیه حرکت زمین به دلول	۲) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
پ) عدم تعارض و ناسازگاری میان آیات	۳) جامعیت و همه‌جانبه بودن
ت) فروگذار نکردن مسائل مهم هدایت انسان	۴) ذکر نکات علمی بی‌سابقه
	۵) رسایی تعبیرات و شیرینی بیان

نمره ۱

واژه‌های زیر را تعریف کنید.

الف) تقیه: (ب) طاغوت:

نمره ۱/۵

پاسخ صحیح را انتخاب کنید.

الف) هر کدام از مصراع‌ها به ترتیب بیانگر کدام یک از نیازهای اساسی و برتر انسان است؟

«از کجا آمده‌ام، آمدنم بهر چه بود به کجا می‌روم آخر، نمایم وطنم»

۱) شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش
۲) کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی
۳) درک آینده خویش - کشف راه درست زندگی

ب) «ساختن کاخ‌های مجلل و انباشتن خزان از جواهرات گران قیمت» به کدام یک از چالش‌های عصر ائمه ﷺ مربوط است؟

۱) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث
۲) ارائه الگوهای نامناسب
۳) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

پ) کدام یک از گزینه‌های زیر از عوامل پویایی جامعه شیعه نیست؟

۱) آمادگی برای ایثار و شهادت
۲) حضور نداشتن در صحنه نبرد حق طلبان علیه مستکبران
۳) انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان

	تاریخ آزمون:	رشته: ریاضی و فیزیک / علوم تجربی	سؤالات آزمون شبیه‌ساز نهایی: دین و زندگی (۲)
	مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی: .....
	تعداد صفحه: ۲	مرکز ارزشیابی خیلی سبز	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی
۴	<p>به سؤال‌های زیر به صورت کوتاه پاسخ دهید.</p> <p>الف) دو مورد از نشانه‌های بلوغ عقلی و فکری را بنویسید.</p> <p>ب) عبارت «مردم، پیامبر ﷺ را پدر مهربان خود می‌دانستند.» به کدام یک از ابعاد رهبری پیامبر اکرم ﷺ اشاره دارد؟</p> <p>پ) مطابق حدیث «أنا مدينة العلم و علیُّ بابُها...» چرا پیامبر ﷺ مردم را به بهره‌مندی از علم حضرت علی ﷺ تشویق کرد؟</p> <p>ت) اگر هر کسی برای خود به طور جداگانه ولی فقیه انتخاب نماید، چه پیامدی خواهد داشت؟</p> <p>ث) چرا انسان‌ها به طور طبیعی به تمایلات دانی علاقه نشان می‌دهند؟</p> <p>ج) آسان‌ترین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم چیست؟</p> <p>چ) «پیامبر اکرم ﷺ با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست به اذن الهی ماورای طبیعت را مشاهده کند.» این مطلب، بیانگر کدام مرتبه ولایت رسول خدا ﷺ است؟</p> <p>ح) چرا پیروی از رفتار و کلام حضرت زهرا ﷺ بر مسلمانان واجب و سرچشمه هدایت و رستگاری است؟</p>	۶	
۷	<p>به سؤال‌های زیر به صورت تشریحی پاسخ دهید.</p> <p>الف) چرا تنها خداوند است که می‌تواند فرد شایسته مقام امامت را تعیین و معرفی نماید؟</p> <p>ب) نتایج نامطلوب ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم ﷺ را توضیح دهید.</p> <p>پ) چرا تداوم «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» در عصر غیبت ضرورت دارد؟</p> <p>ت) چه کسانی در هنگام ظهور می‌توانند جزء یاران راستین حضرت ولی عصر ﷺ باشند؟</p> <p>ث) امامان ﷺ از چه جهت‌هایی با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند؟</p> <p>ج) با توجه به اهداف تشکیل خانواده «رشد اخلاقی و معنوی» چگونه محقق می‌گردد؟</p>	۷	
۱	<p>متن زیر را بخوانید و با توجه به مبحث «عزت نفس» ویژگی‌های دو کارمند زیر را بنویسید.</p> <p>«در یک شرکتی، آقای «الف» با آقای «ب» همکار هستند و هر دو کارمند، تخصص خوبی دارند. ارباب‌رجوع‌ها برای تسهیل روند کاری‌شان، پیشنهادات خوبی را با عناوین مختلفی چون هدیه، عیدی، و ... ارائه می‌دهند. کارمند «الف» این پیشنهادات را می‌پذیرد، ولی کارمند «ب» علی‌رغم نیاز شدید مالی، برای تأمین مایحتاج زندگی خود زحمت شغل دوم را به جان می‌خورد و این پیشنهادات را با قاطعیت رد می‌کند.»</p> <p>الف) کارمند «الف»:</p> <p>ب) کارمند «ب»:</p>	۸	
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید	

- ۱- الف) رشد و پرورش فرزندان (۵/۵) (به کلیدواژه «بنین وحفده» دقت کنید). (درس ۱۲)
- ب) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم (۵/۵) (درس ۶)
- پ) الرِّجْسُ (۵/۲۵) تطهیراً (۵/۲۵) (درس ۵)
- ت) گزینۀ «۲» (۵/۵) - (حدیث مذکور به رشد تدریجی سطح فکر مردم از علل تجدید نبوت یا تعدد انبیا اشاره دارد). (درس ۲)
- ث) گزینۀ «۱» (۵/۵) - (به کلیدواژه «یعرف» که بیانگر شناخت و معرفت به امام است دقت کنید). (درس ۹)
- ج) زیرا گاهی دشمن از این راه، آن‌ها را غافلگیر می‌کند. (۵/۵) (درس ۱۰)
- ۲- الف) درست (۵/۵) (درس ۱)
- ب) درست (۵/۵) (درس ۲)
- پ) نادرست (۵/۵) - در عصر غیبت به دلیل عدم ظهور امام زمان عجل الله فرجه امام امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان نبود. به همین دلیل بهره‌مندی از ایشان منحصر به ولایت معنوی، می‌شود. (درس ۹)
- ۳- الف) سخن گفتن از علم‌دوستی در جامعۀ خرافی حجاز ← تأثیرناپذیری از عقاید جاهلیت (۲) (۵/۲۵)
- ب) تشبیه حرکت زمین به ذلول ← ذکر نکات علمی بی‌سابقه (۴) (۵/۲۵)
- پ) عدم تعارض و ناسازگاری میان آیات قرآن ← انسجام درونی در عین نزول تدریجی (۱) (۵/۲۵)
- ت) فروگذار نکردن مسائل مهم هدایت انسان ← جامعیت و همه‌جانبه بودن (۳) (۵/۲۵) (درس ۳)
- ۴- الف) امامان می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، مخفی نگه دارند (۵/۲۵) به گونه‌ای که در عین ضربه‌زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورند. (۵/۲۵) (درس ۸)
- ب) کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، (۵/۲۵) در حالی که فرمان و قانونشان برگرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند. (۵/۲۵) (درس ۴)
- ۵- الف) گزینۀ «۱» (۵/۵) - عبارت «آمدنم بهر چه بود، به شناخت هدف زندگی» و عبارت «به کجا می‌روم، به نیاز درک‌آینده‌خویش» اشاره دارد. (درس ۱)
- ب) گزینۀ «۳» (۵/۵) (درس ۷)
- پ) گزینۀ «۲» (۵/۵) عوامل پویایی جامعۀ شیعه عبارت‌اند از:
- ۱) گذشته سرخ؛ یعنی اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار.
- ۲) آینده سبز؛ یعنی انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر عجل الله فرجه.
- ۶- الف) جدی‌گرفتن زندگی و برنامه‌ریزی برای آینده - توجه‌داشتن به شغل و پیدا کردن کار - فکر کردن درباره‌ی ویژگی‌های همسر - تنظیم خرج و هزینه خود - دوری از بی‌برنامه‌بودن (ذکر دو مورد کافی است). (هر مورد ۵/۲۵) (درس ۱۲)
- ب) محبت و مدارا با مردم (۵/۵) (درس ۶)
- پ) چون دانش حضرت علی علیه السلام متصل به دانش پیامبر صلی الله علیه و آله بود و دانش آن حضرت نیز از وحی الهی سرچشمه می‌گرفت. (۵/۵) یا (علم بی‌کران - علم بی‌مانند) (درس ۶)
- ت) هرج‌ومرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید. (۵/۵) (درس ۱۰)
- ث) زیرا این‌ها لازمه‌ی زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود. (۵/۵) (درس ۱۱)
- ج) آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است. (۵/۵) (درس ۳)
- چ) ولایت معنوی (۵/۵) (درس ۴)
- ح) به دلیل علم و عصمت کامل ایشان (۵/۵) (درس ۵)
- ۷- الف) از آن‌جا که امام همه‌ی مسئولیت‌های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، بنابراین باید همان صفات و ویژگی‌های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را نیز داشته باشد (۵/۲۵) تا مردم به وی اطمینان کنند و راهنمایی‌های او را بپذیرند. (۵/۲۵) از جمله این ویژگی‌ها عصمت است. تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست؛ (۵/۲۵) یعنی انسان‌ها نمی‌توانند تشخیص دهند چه کسی معصوم است و مرتکب هیچ گناهی نمی‌شود. (۵/۲۵) (درس ۵)
- ب) ۱- احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارتها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد. (۵/۵)
- ۲- شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمد و آنان براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند. (۵/۵)
- ۳- بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره ماندند و به ناچار سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند. (۵/۲۵) (درس ۷)
- پ) ۱- اگر مرجعیت دینی ادامه نیابد، یعنی متخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند. (۵/۵)
- ۲- اگر ولایت ظاهری ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است، در جامعه به اجرا آورد. (۵/۲۵) (درس ۱۰)
- ت) کسانی که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند (۵/۵) و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاکدامنی را در خود پروراند باشند. (۵/۲۵) (درس ۹)
- ث) اول آن‌که رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده و لازم بود برای انجام این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند. (۵/۷۵)
- دوم، آن‌که حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند. امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند. (۵/۷۵) (درس ۸)
- ج) پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده: ۱- از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند. ۲- مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند. ۳- مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند. ۴- با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی به درجات معنوی بالاتری نائل می‌شوند. (هر مورد ۵/۲۵) (درس ۱۲)
- ۸- الف) کارمند «الف»: انسان ذلیلی که هر فرمانی را می‌پذیرد و تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود، (۵/۲۵) و هر کاری که موافق هوی و هوس او باشد، انجام می‌دهد هرچند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند. (۵/۲۵)
- ب) کارمند «ب»: انسان عزیزی که در مقابل هوی و هوس خویش می‌ایستد، مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود. (۵/۲۵) او زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد نمی‌رود. (۵/۲۵) (درس ۱۱)
- نکته:** برای پاسخ‌دادن به سؤال‌های درک مطلب به عنوان موضوع که در سؤال آمده دقت کنید. به عنوان مثال در صورت سؤال بیان شده با توجه به بحث «عزت نفس»، پس دو فرد مطرح‌شده را باید از این لحاظ مقایسه کرد که با توجه به درس همان مقایسه «انسان عزیز» و «انسان ذلیل» است.